

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII MUZYKI
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: 10 maja 2016 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 14:00

CZAS PRACY: 180 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 100

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 30 stron i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołowi nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera 27 zadań. Do wybranych dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Zadania te oznaczone są ♫. Przed zapoznaniem się z przykładami dźwiękowymi przeczytaj uważnie treść polecień.
3. Rozwiązań zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
9. Kolejność nagrani została zamieszczona na 2 stronie.

MHM-R1_1P-162

Wykaz przykładów dźwiękowych

Zadanie 9. – Ścieżka 1., 2.

Zadanie 10. – Ścieżka 3., 4.

Zadanie 11. – Ścieżka 5., 6.

Zadanie 21. – Ścieżka 7., 8.

Zadanie 22. – Ścieżka 9., 10.

Zadanie 24. – Ścieżka 11., 12.; 13., 14.; 15., 16.

Zadanie 25. – Ścieżka 17., 18.

Zadanie 26. – Ścieżka 19., 20.

Zadanie 1. (0–3)

Uzupełnij zdania. Wpisz w miejsce kropek właściwe terminy związane z muzyczną kulturą starożytnej Grecji.

Forma literacka, w której muzyka odgrywała ważną rolę, to

Geneza tej formy związana jest z wykonywaniem, czyli pieśni chóralnych na cześć boga wina – Dionizosa. Śpiewającym mężczyznom lub chłopcom towarzyszył z reguły muzyk grający na

Zadanie 2. (0–1)

W twórczości truwerów skrystalizowały się formy pieśni podejmowane przez kompozytorów następujących stuleci, obecne jeszcze w muzyce świeckiej kolejnej epoki.

Podaj nazwę jednej z tych form.

.....

Zadanie 3. (0–2)

Podaj nazwy dwóch odmian violi, na których grają aniołowie przedstawieni na ilustracji.

Musée d'Unterlinden w Colmarze

.....
.....

Zadanie 4. (0–2)

Wśród pojęć stosowanych w periodyzacji historii muzyki obecne są określenia zaczerpnięte ze średniowiecznego piśmiennictwa teoretycznego: *ars antiqua*, *ars nova*.

4.1. Napisz, do których stuleci odnoszą się te określenia.

ars antiqua *ars nova*

4.2. Do zdobyczy *ars nova* należy m.in. rozwój systemu rytmicznego i wykształcenie notacji odpowiedniej do jego zapisu.

Podaj nazwę tej notacji.

.....

Zadanie 5. (0–2)

Motet to gatunek muzyczny, który był głównym polem rozwoju renesansowej polifonii.

5.1. Wymień nazwy dwóch technik kompozytorskich, które stosowano w motetach szkoły franko-flamandzkiej.

.....

5.2. Podaj nazwisko przedstawiciela pierwszej lub drugiej generacji kompozytorów szkoły franko-flamandzkiej.

.....

Zadanie 6. (0–3)

Podaj nazwy trzech instrumentów, które wchodziły w skład barokowego zespołu towarzyszącego przedstawieniom *dramma per musica* i wyszły z użycia w następnej epoce.

1.

2.

3.

Zadanie 7. (0–2)

Georg Friedrich Händel to jeden z głównych barokowych przedstawicieli opery i oratorium.

7.1. Podaj, jaki styl operowy reprezentują dzieła tego kompozytora.

.....

7.2. Podaj, jakim typem uwertury Händel poprzedzał swoje dzieła operowe.

.....

Zadanie 8. (0–2)

Podaj dwa znaczenia terminu *concertino*.

1.

2.

Uwaga! W każdym z zadań 9.–11., 21.–22., 24.–26. przed przystąpieniem do analizy dołączonych przykładów dźwiękowych zapoznaj się dokładnie z treścią poleceń.

Zadanie 9. (0–3) ♫

Artyści jazzowi wielokrotnie sięgali do twórczości F. Chopina jako źródła swoich inspiracji.

Zapoznaj się z nagraniem fragmentu utworu *Chopin impressions* Leszka Moźdżera, a następnie wymień trzy cechy muzyki Chopina, które inspirują artystów jazzowych i są dostrzegalne w przykładzie muzycznym.

1.

2.

3.

Zadanie 10. (0–1) ♫

Wysłuchaj nagrania fragmentu śpiewu chorałowego i podkreśl te terminy, które dotyczą tego śpiewu i jego faktury.

Rodzaj śpiewu: responsorialny antyfonalny *tractim*

Faktura: heterofonia burdonowa homofonia monodia

Zadanie 11. (0–5) ♀

Wysłuchaj nagrania fragmentu utworu M. Ravela, a następnie wykonaj poniższe polecenia.

11.1. Podaj nazwę hiszpańskiego tańca, który został poddany stylizacji w dziele M. Ravela.

.....

11.2. Wymień, w kolejności pojawiania się w prezentowanym przykładzie, nazwy trzech instrumentów, które wykonują melodię tematu (poczynając od instrumentu, który gra temat jako pierwszy). Nazwy instrumentów wybierz z podanych poniżej.

flet obój miłosny klarnet saksofon róg trąbka *con sordino* puzon

1. 2. 3.

11.3. Podaj przykład innego utworu M. Ravela, którego tytuł wskazuje na inspiracje kulturą hiszpańską.

.....

Zadanie 12. (0–3)

Oceń prawdziwość podanych informacji. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Średniowieczne i renesansowe motety były oparte wyłącznie na tekstach religijnych.	P	F
2.	Singspiel, wodewil i śpiewogra są pokrewnymi gatunkami scenicznymi.	P	F
3.	<i>Divertimento</i> to osiemnastowieczny jednocięściowy utwór instrumentalny, który budową zbliżony jest do klasycznej formy sonatowej.	P	F

Zadanie 13. (0–1)

Znaczącą pomoc w badaniach dorobku wybitnych kompozytorów stanowią katalogi systematyczne ich twórczości.

Podaj nazwisko wybranego kompozytora, którego dzieła sygnowane są w tytule nie tylko nazwą gatunkową i tonacją, lecz także numerem katalogowym.

.....

Zadanie 14. (0–2)

Poniższe polecenia dotyczą twórczości Ludwiga van Beethovena.

14.1. Podaj tytuł wybranego cyklu wariacji tego kompozytora.

.....

14.2. Podaj tytuł wybranego dzieła L. van Beethovena, w którym temat z wariacjami jest jedną z części utworu.

.....

Zadanie 15. (0–1)

Przeczytaj uważnie poniższy opis, a następnie podaj imię i nazwisko kompozytora, o którym mowa w tekście.

W wieku siedemnastu lat stał się autorem jednej z najbardziej znanych romantycznych uwertur koncertowych, napisanych jako muzyka do dramatu Szekspira. Występujący w niej czarowny taniec elfów stał się „muzyczną wizytówką” symfonicznego stylu tego kompozytora.

.....

Zadanie 16. (0–3)

Zapoznaj się z zacytowanym fragmentem wypowiedzi F. Liszta, a następnie wykonaj polecenia umieszczone pod cytatem.

Od niepamiętnych czasów słowo śpiewane dawało powód do łączenia muzyki z utworami literackimi lub quasi-literackimi. Ale obecna tendencja zmierza do ściślejszego ich zespolenia niż kiedykolwiek. Coraz więcej arcydzieł muzycznych wchłania w siebie arcydzieła literatury. Dlaczego muzyka, która zrosła się tak nierozerwalnie z tragedią Sofoklesa i z odami Pindara, miałaby się wahać przed połączeniem, w inny wprawdzie sposób, ale za to jeszcze lepszy, z dziełami zrodzonymi pod wpływem inspiracji nieznanej starożytnym, dlaczego miałaby się obawiać przymierza z takimi nazwiskami, jak Dante i Szekspir?

Alfred Einstein, *Muzyka w epoce romantyzmu*, Kraków 1965.

16.1. Podaj, o jakiej idei charakterystycznej dla estetyki sztuki romantycznej wypowiadał się w ten sposób F. Liszt.

.....

16.2. Podaj nazwę stworzonego przez F. Liszta gatunku muzyki instrumentalnej, który jest odzwierciedleniem powyższych poglądów kompozytora.

.....

16.3. Podaj tytuł inspirowanego literaturą symfonicznego dzieła F. Liszta, w którym kolejne części noszą tytuły: *Inferno (Piekło) – Purgatorio (Czyściec) – Magnificat*.

.....

Zadanie 17. (0–1)

Poniżej zamieszczono nazwy tańców oraz nazwy krajów.

Każdemu z tańców (1.–4.) przyporządkuj nazwę jednego kraju, z którego ten taniec pochodzi (A–E).

1.	furiant
2.	trepak
3.	czardasz
4.	fandango

A.	Polska
B.	Węgry
C.	Rosja
D.	Czechy
E.	Hiszpania

1. 2. 3. 4.

Zadanie 18. (0–3)

Poniżej wymieniono trzy symfonie Karola Szymanowskiego.

Symfonia „Pieśń o nocy”

II Symfonia B-dur

Symfonia koncertująca

18.1. Ułóż chronologicznie wymienione symfonie K. Szymanowskiego – zacznij od utworu najwcześniejszego – oraz określ aparat wykonawczy każdej z nich.

	Symfonia	Aparat wykonawczy
1.		
2.		
3.		

18.2. Wybierz jedną z tych symfonii i omów jej cechy w kontekście przynależności do właściwego okresu twórczości kompozytora.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0–2)

19.1. W którym okresie wynaleziono sposób zapisu dźwięku na taśmie filmowej (ścieżkę dźwiękową)? Zaznacz właściwą odpowiedź.

- A. 1911–1920 B. 1921–1930
C. 1931–1940 D. 1941–1950

19.2. Wyjaśnij, w jaki sposób muzyka towarzyszyła filmowi przed zastosowaniem ścieżki dźwiękowej zsynchronizowanej z obrazem.

.....
.....

Zadanie 20. (0–3)

W średniowiecznym systemie studiów muzyka była częścią tzw. *quadrivium*, czyli grupy czterech nauk operujących liczbą. Element liczbowy jest też istotny w niektórych technikach lub kierunkach kompozytorskich wykształconych w XX wieku.

Podaj nazwy trzech takich dwudziestowiecznych technik lub kierunków.

1.
2.
3.

Na podstawie nagrań i nut przeprowadź analizę przykładów zgodnie z poleceniami w zadaniach 21.–22. i 24.–26. Z treścią poleceń zapoznaj się przed przystąpieniem do просłuchania nagrań.

Zadanie 21. (0–8) ♀

Przedmiotem zadania jest *Lament Nimfy* Claudia Monteverdiego (nagranie, nuty s. 10–12 i tekst s. 13) i pogląd kompozytora przekazany przez jego brata – Giulia Cesarego.

21.1. Zapoznaj się z treścią wypowiedzi Giulia Cesarego Monteverdiego i podaj znaczenie terminów *prima pratica* (*prattica*) i *seconda pratica* (*prattica*), a także wyjaśnij, czego dotyczył spór zwolenników jednego i drugiego stylu.

Mój brat mówi, że nie tworzy swych dzieł przypadkiem; jego intencją było sprawić, by mowa (poezja) była panią harmonii, nie sługą; brat mój pojuje *prima prattica* jako tę, która zabiega o doskonałość harmonii, czyli uważa ona harmonię nie za dowodzoną, ale dowodzącą, nie za slugę, ale panią mowy.

Ewa Obniska, *Claudio Monteverdi*, Gdańsk 1993.

Prima pratica:

.....

Seconda pratica:

.....

Przedmiot sporu:

.....

Claudio Monteverdi *NON HAVEA FEBO ANCORA*
 Rappresentativo
(Madrigali guerrieri et amorosi, libro ottavo Venetia 1638)

Sposób przedstawienia tego śpiewu. Trzy partie głosowe, które śpiewają poza płaczem Nimfy zostały podane oddzielnie, ponieważ śpiewa się je w takim tempie, jak wskazuje ręka, zaś owe trzy słabym głosem wyrażające nad Nimfą litość podano w partyturze, aby szły za jej płaczem, który ma być śpiewany w takim tempie, jak dyktuje uczucie duszy, a nie ręka.

Canto 1 2 3 4 5

Tenore primo Non ha - vea Fe - bo an co - ra Re ca - to al mon - do il di Ch'u - na don - zell - la fuo - ra Del

Tenore secondo Non ha - vea Fe - bo an co - ra Re ca - to al mon - do il di Ch'u - na don - zell - la fuo - ra Del

Basso Non ha - vea Fe - bo an co - ra Re ca - to al mon - do il di Ch'u - na don - zell - la fuo - ra Del

Basso continuo

6 7 8 9 10 11

T I pro - prio al - ber - go u - sci. Sul pal - li det - to vol - to Scor - ge - a se il suo do -

T II pro - prio al - ber - go u - sci. Sul pal - li det - to vol - to Scor - ge - a se il suo do -

B pro - prio al - ber - go u - sci. Sul pal - li det - to vol - to Scor - ge - a se il suo do -

Bc

12 13 14 15 16 17

T I - lor. Spes - so gli ve - nia sciol - to Un gran so - spir dal cor.

T II - lor. Spes - so gli ve - nia sciol - to Un gran so - spir dal cor.

B - lor. Spes - so gli ve - nia sciol - to Un gran so - spir dal cor.

Bc

18 19 20 21

T I Si cal-pe - stan-do fio-ri Si cal-pe - stan-do Si cal-pe - stan-do fio-ri Er - ra - va or qua or

T II Si cal-pe - stan-do fio-ri Er - ra - va or qua or là Si cal-pe - stan-do Si cal-pe - stan-do fio-ri Er -

B Si cal-pe - stan-do fio-ri Er - ra - va or qua or là Si cal-pe - stan-do Si cal-pe - stan-do fio-ri Er - ra - va or

Bc

22 23 24 25 26 27

T I là, I suoi per-du-ti a-mo-ri I suoi per-du-ti a-mo-ri Co - sì pian- gen - do va:

T II -ra-val or qua or là, I suoi per-du-ti a-mo-ri I suoi per-du-ti a-mo-ri Co - sì pian- gen - do va:

B qua or là, I suoi per - du - ti a-mo-ri I suoiper - du - ti a-mo-ri Co - sì pian - - gen - - do va:

Bc

Lamento della Ninfa

28 29 30 31 32 33 34 35

C le tre parti cantino piano A - - mor A -

T I A - - mor di - ce - - a,

T II di - ce - - a,

B di - ce - - a,

Bc di - ce - - a,

36 37 38 39 40 41 42 43

C - mor A - - mor A - - mor do - ve

T I Il ciel mi - - ran - do il piè fer - - mò.

T II Il ciel mi - - ran - do il piè fer - - mò.

B Il ciel mi - - ran - do il piè fer - - mò.

Bc

44 45 46 47 48 49 50 51

C dov'è la fè Che'l tra - di - tor Che'l tra - di - tor giu - - rò?

T I Mi - se - - rel - - la

T II

B Mi - se - - rel - - la

Bc Mi - se - - rel - - la

52 53 54 55 56 57 58 59
 C: Fa che ri - tor - ni il mio A - mor co - m'ei pur fu O O tu m'an -
 Bc:

 60 61 62 63 64 65 66 67
 C: - ci - di ch'i - o Non mi tor - men - ti più.
 T I:
 B:
 Bc:

 68 69 70 71 72 73 74 75
 C: - ti Non mi tor - men - ti
 T I:
 T II:
 Bc:

 76 77 78 79 80 81 82 83
 C: più. No Non vo' più ch'eis o - spi - ri Se non lon - tan lon - tan da me;
 T II:
 B:
 Bc:

 83 84 85 86 87 88 90 91
 C: No, no che i mar - ti - ri Più non di - ram - mi non di - ram - mi af -
 T I:
 T II:
 Bc:

Tłumaczenie tekstu:

*Non havea Febo ancora
recato al mondo il dì,
ch'una donzela fuora
Del proprio albergo uscì.*

*Sul pallidetto volto
Scorgea se il suo dolor,
spesso gli venia sciolto
Un gran sospir dal cor.*

*Si calpestando fiori
Errava or qua, or là
I suoi perduti amori
così piangendo va:*

*„Amor”, dicea, il ciel
mirando, il piè fermò,
„Dov'è, dove la fè
che 'l traditor giurò*
*Miserella, ah più no, no
Tanto gel soffrir non può.
Fa che ritorni il mio
amor com'ei pur fu,
o tu m'ancidi, ch'io
non mi tormenti più.
Non vo' più ch'eisospiri
se non lontan da me,
no, no che i martiri
più non dirammi affe.*

Febus jeszcze ciągle
nie przyniósł światu dnia,
kiedy dziewczyna opuściła
 swój dom.

Na jej bladej twarzy
widoczny był ból,
i częstokroć wyrywało się
wielkie westchnienie z jej piersi.

Depcząc bosymi stopami kwiaty,
spacerowała w tę i tamtą stronę
o miłości, którą straciła,
lamentując w ten sposób:

„Miłości”, powiedziała, w niebo
spoglądając, a jej stopy zatrzymały się,
„co stało się z wiarą,
która zdrajca ślubował?

*Nieszczęsna, ach dłużej
nie zniesie tak wielkiego cierpienia.*

Przekonajcie go, by wrócił do mnie
i kochał jak nigdyś,
albo zabijcie mnie,
bo nie mogę dłużej tak cierpieć.

Nie będę słyszeć jego westchnień
jak wtedy, gdy był blisko mnie,
och nie, od tego nieszczęścia
chcę być strzeżona.

21.2. Po wysłuchaniu przykładu dźwiękowego i zapoznaniu się z zapisem nutowym wymień trzy cechy *Lamentu Nimfy* świadczące o tym, iż madrygał ten należy do *seconda pratica*.

1.

2.

3.

21.3. Autorska wskazówka wykonawcza na początku partytury dotyczy swobodnego tempa. Podaj przykład innego środka, za pomocą którego ówcześni śpiewacy podkreślali „uczucia duszy”.

.....
.....
21.4. Monteverdi określa swój utwór jako *rappresentativo* (przedstawienie). Podaj jedną cechę utworu, która o tym zadedykowała.

Zadanie 22. (0–3) ♀

Zapoznaj się z zapisem nutowym (s. 15–18), nagraniem fragmentu kantaty *Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen [Płacze, jęki, troski, lęki]* Jana Sebastiana Bacha i wykonaj polecenia.

22.1. Wymień dwa środki kompozytorskie, jakimi J.S. Bach w *Sinfonii* posłużył się dla zilustrowania tytułu kantaty *Płacze, jęki, troski, lęki*.

1.

2.

22.2. Opisz, w jaki sposób J.S. Bach odmalowuje w partii chóru uczucia cierpienia.

.....

.....

Dominica Jubilate.
„Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen.“

SINFONIA. Adagio assai.

The musical score consists of two systems of six staves each. The instruments are: Oboe, Violino I, Violino II, Viola I, Viola II, and Continuo e Fagotto. The key signature is C major (no sharps or flats). The time signature is common time (indicated by 'c'). The first system starts with the Oboe playing a melodic line, followed by the strings providing harmonic support. The second system continues this pattern, with the Oboe and strings maintaining the harmonic and melodic lines. Measure numbers 6, 6', 5, 6'', and 6''' are indicated at the bottom of the score.

A musical score for five staves. The top staff uses a treble clef, the second and third staves use a bass clef, and the bottom two staves use an alto clef. The key signature is three flats. Measure 8 starts with a sixteenth-note pattern in the treble staff, followed by eighth-note pairs in the bass staff. Measures 9 and 10 continue with similar patterns. Measure 11 begins with a sixteenth-note pattern in the treble staff, followed by eighth-note pairs in the bass staff. Measure 12 concludes with a sixteenth-note pattern in the treble staff, followed by eighth-note pairs in the bass staff. Measure 13 begins with a sixteenth-note pattern in the treble staff, followed by eighth-note pairs in the bass staff. Measure 14 concludes with a sixteenth-note pattern in the treble staff, followed by eighth-note pairs in the bass staff.

Musical score for orchestra and piano, page 17, measures 5 to 10. The score consists of six staves: two woodwind (oboe and bassoon), two brass (trumpet and tuba), and two strings (cello and double bass). The piano part is at the bottom.

Measure 5: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Measure 6: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Measure 7: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Measure 8: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Measure 9: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Measure 10: The woodwinds play eighth-note patterns. The brass play eighth-note chords. The strings play sustained notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords.

Lento.

Violino I.

Violino II.

Viola I.

Viola II.

Fagotto.

Soprano.

Alto.

Tenore.

Basso.

Continuo.

Thumaczenie całego tekstu chóru: „Płacze, jęki, troski, lęki, bóle, męki, ci za chleb powszedni mają, co do Pana się przyznają.”

Zadanie 23. (0–6)

Na podstawie analizy wzrokowej fragmentu chóralnego kantaty J.S. Bacha (s. 18) wykonaj polecenia.

23.1. Określ technikę kompozytorską występującą w partii chóru.

.....

23.2. Podaj nazwę techniki kompozytorskiej wykorzystanej do kształtowania partii basu (*continuo i fagotto*).

.....

23.3. Określ sposób kształtowania melodyki w partiach instrumentów smyczkowych oraz związek budowy tych partii z przebiegiem glosu basowego.

.....

23.4. Wróć do partytury *Lamentu Nimfy* C. Monteverdiego (s. 10–12) i podaj, która z technik zastosowanych w kancie J.S. Bacha jest też obecna w tamtym przykładzie.

.....

23.5. Wymień nazwy dwóch barokowych form tanecznych, w których stosowano technikę wykorzystaną w *Lamencie Nimfy* oraz w chórze z kantaty J.S. Bacha.

1.

2.

Zadanie 24. (0–5) ♪

Wysłuchaj fragmentów trzech miniatur orkiestrowych z cyklu *Karnawał zwierząt* C. Saint-Saënsa, a następnie wykonaj poniższe polecenia.

24.1. Do każdego przykładu dźwiękowego przyporządkuj tytuł miniatury. Weź pod uwagę walory brzmieniowe i wyrazowe zastosowanych w nich instrumentów.

Osłazazjatyckie

Ptaszarnia

Żółwie

Łabędź

Numer przykładu	Tytuł
1.	
2.	
3.	

24.2. Opisz, jakimi środkami muzycznymi kompozytor imituje charakterystyczne dla tych zwierząt cechy.

Przykład 1.

.....
Przykład 2.

.....
Przykład 3.

24.3. W jednej z miniatur C. Saint-Saëns zacytował w formie żartu tanecznego fragment operetki *Orfeusz w piekle* J. Offenbacha. Podaj nazwę tego tańca popularnego w XIX wieku oraz wyjaśnij, na czym polega muzyczny żart kompozytora.

Zadanie 25. (0–4) ♀

Zapoznaj się z naganiem fragmentu poematu symfonicznego *Step* Zygmunta Noskowskiego oraz z inwokacją, zamieszczoną w partiturze utworu, a następnie wykonaj polecenia.

Inwokacja:

Stepie wspaniały – pieśnią cię witam! Pośród twoich niezmierzonych przestrzeni słyszać było i szum skrzydeł, i dźwięk kopyt konnicy, rozbrzmiewała fujarka pastusza i teskna pieśń kozacza, której towarzyszyły teorbany i bębenki, rozlegały się okrzyki wojenne i zgrzyt ścierających się szabel. Walki i zapasy olbrzymie skończyły się, wojskownicy w grobie legli. Ty jeden tylko, wielki stepie, pozostałeś – wiecznie piękny i spokojny...

25.1. Wymień trzy zastosowane w tym fragmencie środki techniki kompozytorskiej, które świadczą o współzależności między treścią programową a koncepcją brzmieniową utworu.

1.

2.

3.

25.2. Podaj autora i tytuł polskiej dziewiętnastowiecznej powieści historycznej, do której nawiązuje program poematu Z. Noskowskiego.

.....

Zadanie 26. (0–4) ♀

Andrzej Panufnik był twórcą muzyki do filmu o ołtarzu Wita Stwosza z kościoła Mariackiego w Krakowie. Wykorzystał w niej fragmenty kilku staropolskich utworów ze średniowiecza, renesansu i baroku. Muzyka ta stała się później podstawą jego *Koncertu gotyckiego*, znanego też pod tytułem *Concerto in modo antico*.

Po wysłuchaniu dwóch fragmentów tego koncertu wykonaj polecenia.

26.1. Podaj, z jakich epok pochodzą wykorzystane w tych fragmentach utwory staropolskie.

Fragment 1

Fragment 2

26.2. Oceń, który fragment jest bardziej zbliżony w swym stylu do czasów Wita Stwosza.

.....

26.3. Instrumentem dominującym w koncercie Panufnika jest trąbka. Wyjaśnij, jaki wpływ na wybór tego instrumentu mogła mieć tematyka filmu.

.....

.....

Zadanie 27. (0–25)

Napisz wypracowanie na jeden z podanych niżej tematów.

Temat 1. Nawiązując do poniższej wypowiedzi Nicolasa Harnoncourta, przedstaw przemiany stylu muzycznego, jakie dokonały się w I połowie XVII wieku.

Około roku 1600, czyli mniej więcej w połowie życia Monteverdiego, w muzyce zachodniej nastąpił prawdziwie radykalny zwrot – jaki nie zdarzył się nigdy przedtem, ani nie miał zdarzyć się nigdy potem.

Nicolas Harnoncourt, *Muzyka mową dźwięków*, Warszawa 1995.

Temat 2. Omów różne sposoby przedstawiania treści pozamuzyycznych w muzyce instrumentalnej, odwołując się do przykładów z dwóch dowolnie wybranych epok.

WYPRACOWANIE

na temat nr

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)